

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literární teorie

Literární žánry

(dramatické)

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

1. Rozhodni, zda jsou informace pravdivé (P) nebo nepravdivé (N):

a) Slovo drama vzniklo z latinského překladu slova dělání.	N
Slovo drama vzniklo z řeckého překladu slova dělání.	
b) Příběh dramatu je vypravován pomocí monologů a dialogů.	P
c) Slovo „drama“ původně znamenalo tanec satyrů.	P
d) Základní teoretické zásady dramatu ustanovil Sofoklés v díle Poetika.	N
Základní teoretické zásady dramatu ustanovil Aristotelés v díle Poetika.	
e) Děj dramatu se odehrává prostřednictvím přímé řeči.	P
f) Do 11. století bylo drama psáno prózou, dnes už i ve verši.	N
Do 11. století bylo drama psáno ve verši, dnes je psáno i v próze.	
g) Drama se vyvinulo ve Starověkém Řecku z oslav boha Dia.	N
Drama se vyvinulo ve Starověkém Řecku z oslav boha Dionýsa.	
h) Náměty byly často čerpány z mytologického vyprávění.	P
i) Po pádu Říma se hlavním tématem her staly příběhy z Bible.	P

2. Které charakteristické rysy patří spíše tragédii (T), které pak komedii (K)?

✓ konflikt člověka s bohy	T
✓ typické charaktery jako např. lakomec, příživník, hetéra	K
✓ řešení problému morálky a cti	T
✓ směšné situace ze společnosti	K
✓ marný až nerovný zápas hrdiny s vnějšími překážkami	T
✓ bohové každému hrdinovi předem určují osud	T
✓ vítězství spravedlnosti a dobra	K
✓ kritika nedostatků ve společnosti	K
✓ plní funkci katarze – očištnou funkce	T

3. Vyber části, ze kterých se skládá kompozice tragédie, seřaď je a vyhledej vhodné synonymum:

**KATASTROFA NÁHLÝ OBRAT KRIZE STUPŇOVÁNÍ DĚJE EXPOZICE PERIPETIE ROZUZLENÍ KOLIZE
ÚVODNÍ SITUACE VYVRCHLENÍ KONFLIKTU**

1.	expoziční = úvodní situace
2.	kolize = stupňování děje
3.	krize = vyvrcholení konfliktu
4.	peripetie = náhlý obrat
5	katastrofa = rozuzlení

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

4. Přiřaď k definici odpovídající dramatický žánr nebo typ dramatu:

- a) Žánrový typ komedie, která pracuje s karikaturní nadsázkou a smyslem pro grotesknost.
- b) Liturgické hry, které se nechaly inspirovat vyprávěním o utrpení a smrti Ježíše Krista.
- c) Divadlo jednoho herce (One man show)
- d) Žánr, který spojuje mluvenou, zpěvní, hudební a taneční složku.
- e) Dramatická recitace díla za doprovodu hudby.
- f) Dramatický žánr, ve kterém se mísí prvky tragické s komickými a ve kterém jde především o charakter hrdinů.
- g) Žánr, ve kterém se střídá mluvený a zpívaný text.
- h) Drama, které představuje člověka v nesmyslných a bezvýchodných situacích, postavy dělají věci, které nic neznamenaají a ničemu neslouží, nejsou schopny se dorozumět.
- i) Drama vyprávějící příběh, který je často přerušován vypravěčem. Divák konfrontuje svůj život s divadelní iluzí – divadlo nezobrazuje realitu.
- j) Divadelní hra o jednom jednání.

✓ <i>muzikál</i>	d
✓ <i>fraška</i>	a
✓ <i>absurdní drama</i>	h
✓ <i>opereta</i>	g
✓ <i>monodrama</i>	c
✓ <i>činohra</i>	f
✓ <i>epické divadlo</i>	i
✓ <i>aktovka</i>	j
✓ <i>melodram</i>	e
✓ <i>pašije</i>	b

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

5. Poznáš, čím je to replika a kdo ji pro svou postavu napsal?

a)

„Jsi přece inteligent, ne? Máš přece
politické přehled, ne? Kdo jiný má
líp vědět, co oni chtějí vědět, než
ty?“

b)

„Vy jste takový státník a máte
takovou moc. Podívejte,
kdybyste vy chtěl nabídnout
věčný mír. Bože, jak by byli
všichni rádi!“

„Já ho platím, rozumíš! To by bylo
pěkný, aby se řeklo, že mám
v obci dva grunty a že jsem o
smlouvách neplatil punč!“

c)

„Huž je to tak. Hrom haby do toho
huhodíl! Ještě že jsem se hučil
cizím řečím (...)"

d)

„Bez vás nemohu žít! To je
hotová věc, prostě
nemohu! Umírám, jsem
nebožtík, jsem pod drnem.
Kdo mi je vzal?“

e)

Vzhledem k povaze úloh není uvedeno jméno autora a název díla.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

- a) Sládek/Václav Havel/Audience
- b) Dr. Galén/Karel Čapek/Bílá nemoc
- c) Dubský/Ladislav Stroupežnický/Náš furiant
- d) Krátkozraký/Ladislav Smoljak a Zdeněk Svěrák/Dlouhý, Široký a Krátkozraký
- e) Harpagon/Molière/Lakomec

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod